

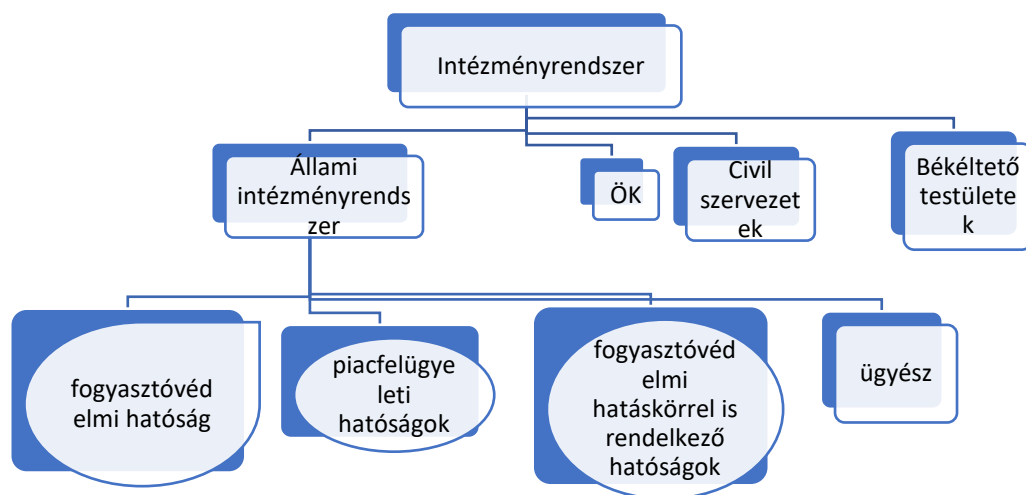
A fogyasztóvédelmi intézményrendszer 2025. évi változása

I. Bevezetés

Magyarországon a fogyasztók védelmét számos szereplő látja el, és ki-k a saját maga tevékenységével, saját szakterületéhez kapcsolódó hatásköre keretein belül járul hozzá a fogyasztók védelméhez. Ezek körét, valamint főbb feladataikat elsősorban a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) jelöli ki.

A fogyasztóvédelmi intézményrendszer három fő pillére:

- az állami intézményrendszer - ide tartozik a fogyasztóvédelmi hatóság, a piacfelügyeleti hatóságok, a fogyasztóvédelmi feladatokkal rendelkező egyéb hatóságok, az ügyész
- civil oldalról a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó egyesületek, valamint
- a békéltető testületek.



II. A fogyasztóvédelmi hatóság

Hogy pontosan mely miniszter a kormány fogyasztóvédelemért felelős tagja, illetve milyen szerv(ek)re kell gondolnunk fogyasztóvédelmi hatóságként, azt több kormányrendelet rendelkezéseiből ismerhetjük meg. A fogyasztóvédelem intézményrendszere – különös tekintettel az állami intézményrendszerre - folyamatosan változik. A hatályos intézményrendszer ismerete elengedhetetlen a vállalkozások mindennapi munkájában. Fontos tudni, hogy mely hatóság járhat el fogyasztóvédelmi hatósági ügyekben, honnan érkezhetsz egy-egy ellenőrzés, illetve fogyasztói panasz esetében a vállalkozás döntése, intézkedése során a fogyasztót milyen jogorvoslati lehetőségekről tájékoztathatja.



**Nemzeti
Együttműködési
Alap**



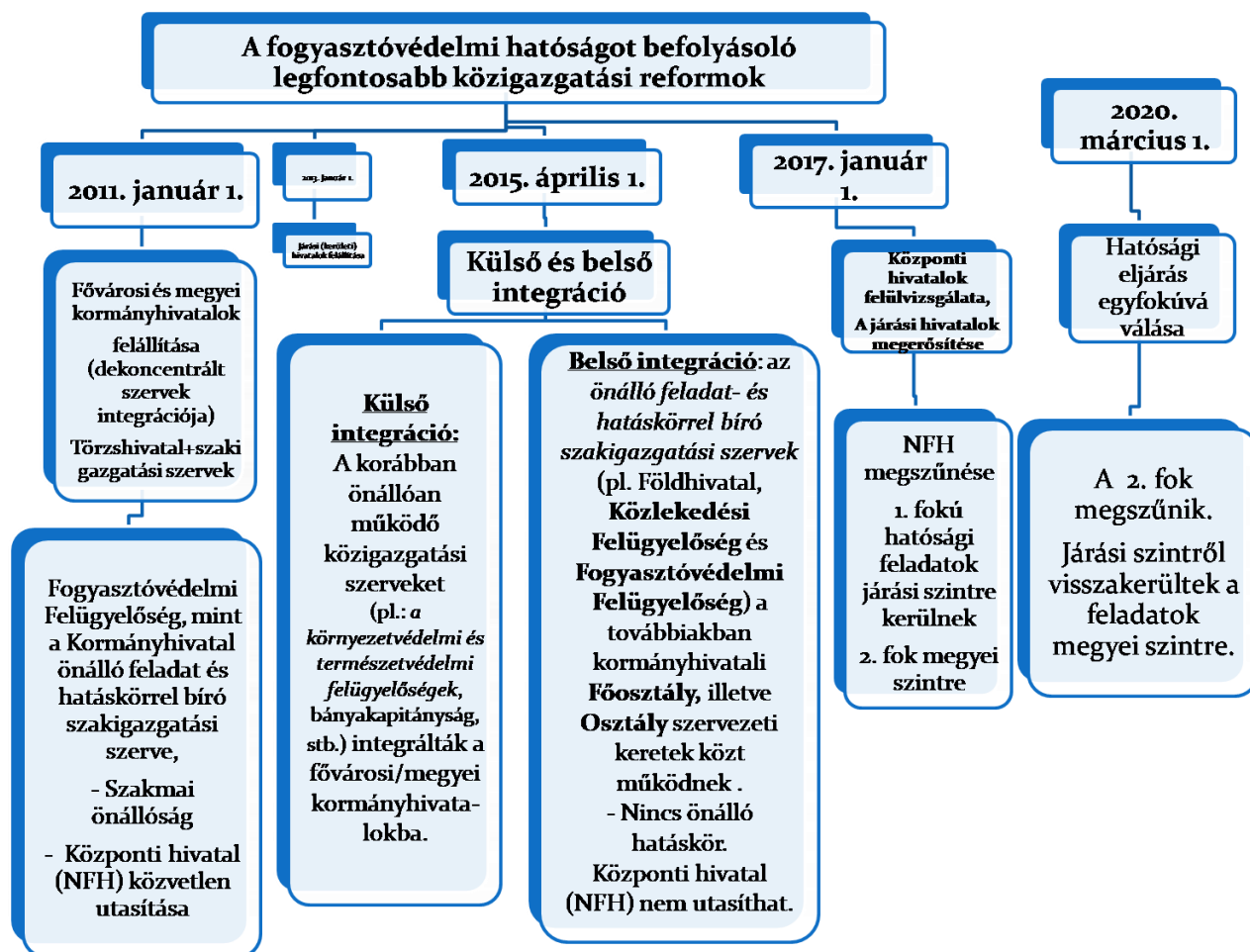
MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

FOGYASZTÓVÉDELMI REFERENS EGYESÜLET

Vannak olyan változások, amelyek egy-egy közigazgatási reformhoz kapcsolódnak (Lásd. 1. ábra), van, amikor csak a szakmai irányító minisztérium változik (2011 és 2024 között Nemzetgazdasági Minisztérium, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Innovációs és Technológiai Minisztérium, Igazságügyi Minisztérium, majd ismét a Nemzetgazdasági Minisztérium).



II.1. A 2025. január 1-től bekövetkezett változás

A legutóbbi változás nem kapcsolódik sem közigazgatási reformhoz, sem a kormány fogyasztóvédelemért felelős tagja nem változott. A változás lényege egy új központi hivatal, a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság (a továbbiakban: NKFH) létrehozása, a jogszabály-módosítások nagy része ehhez kapcsolódik.

Mi indokolta az NKFH létrehozását?

- A fogyasztóvédelmi szakterülettel szemben a fogyasztók és a kormányzat egyre nagyobb elvárásokat támasztanak.
- A kormányhivatalok szakszerűbb, egységesebb eljárása érdekében szükséges egy hatékonyabb, operatívabb szakmai irányítás.
- A kereskedelem és a fogyasztóvédelem összehangolása lehet a garanciája a piac hatékony működésnek.

A 2024. november 14-én, a Magyar Közlöny 2024. évi 114. számában megjelenő, a fogyasztóvédelmi változásokhoz kapcsolódó jogszabályok közül az alábbiakat szükséges kiemelni:

- 325/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóságról (a továbbiakban: NKFH Korm. rendelet),
- 326/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet a fogyasztóvédelmi hatóság kijelöléséről (a továbbiakban: 326/2024. Korm. rendelet/Kijelölő rendelet).

II.2. Közigazgatási hatósági ügyekben fogyasztóvédelmi hatósággként kijelölt szervek

2025. január 1-től a 326/2024. Korm. rendelet 1. §-ában a Kormány – a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos ügyek kivételével – közigazgatási hatósági ügyekben fogyasztóvédelmi hatósággként jelöli ki:

- a fogyasztóvédelemért felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter),
- az NKFH-t,
- a fővárosi és vármegyei kormányhivatalt (a továbbiakban: kormányhivatal),
- Budapest Főváros Kormányhivatalát (BFKH), valamint
- a Pest Vármegyei Kormányhivatalt (PVKH).

A Kijelölő rendelet 2. §-a kimondja, hogy e rendelet eltérő rendelkezése hiányában, a Kormány általános fogyasztóvédelmi hatósággként a kormányhivatalt jelöli ki.

II.2.1. A fogyasztóvédelemért felelős miniszter

A fogyasztóvédelemért felelős miniszter 2024. augusztus 1-től a Nemzetgazdasági Minisztériumot vezető miniszter. 2025. január 1-től a minisztériumon belül a feladatot az Adóügyekért, Fogyasztóvédelemért és Kereskedelemért Felelős Államtitkárság Fogyasztóvédelemért és Kereskedelemért Felelős Helyettes Államtitkársága látja el. Az Fgytv. 40. §-a alapján a



**Nemzeti
Együttműködési
Alap**



fogyasztóvédelemért felelős miniszter előkészíti a fogyasztóvédelmi politikát és intézkedéseket tesz, illetve kezdeményez a fogyasztói jogok védelme és érvényesítése érdekében.

II.2.2. Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság

Az NKFH¹ 2025. január 1. napján jött létre, központi hivatalként működik. Az ágazati szakmai irányítói feladatok – mind a fogyasztóvédelem, mind a kereskedelmi szakterületen megoszlának az NGM és az NKFH között². Röviden úgy lehetne összefoglalni, hogy az NGM határozza meg a főbb irányvonalat, hozza meg a legfontosabb ágazati döntéseket, az NKFH pedig előkészíti, illetve végrehajtja ezeket a döntéseket, ellátja a szakmai irányítás operatív feladatait.

Fontos megjegyezni, hogy az NKFH felállításával nem tért vissza a fogyasztóvédelembe a kétfokú közigazgatási eljárás, a kormányhivatalok döntései ellen továbbra sem lehet fellebbezni, a jogorvoslati lehetőség a közigazgatási per indítása maradt.

Az NKFH tevékenységének négy fő pillére: a kereskedelempolitika szakmai támogatása, a fogyasztóvédelmi hatósági irányítási feladatok, a kereskedelem élelmiszerbiztonsági felügyelete és a kereskedelmi és fogyasztóvédelmi laborvizsgálatok. Feladatai és a kormányhivatal élelmiszer-kereskedelmi, fogyasztóvédelmi és piacfelügyeleti feladatai ellátásához két labort működtet, az Élelmiszer és Vegyipari Laboratóriumot, valamint a Mechanikai és Villamos Laboratóriumot. Az NKFH keretein belül működik továbbá az **Európai Fogyasztói Központ** is, mely a határon átnyúló fogyasztói panaszok és jogviták rendezéséhez nyújt segítséget a fogyasztók számára.

Az NKFH-hoz az NGM fogyasztóvédelmi szakterületétől a klasszikus fogyasztóvédelmi, piacfelügyeleti feladatok és az Európai Fogyasztói Központ, a kereskedelmi szakterületről a kereskedelem-politikai feladatok kerültek át, ezen kívül a NÉBIH-től is vett át élelmiszer-kereskedelmi feladatokat.

¹ Ld. 325/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet.

² Ld. 326/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet 6-7. §, 325/2024. (XI. 14.) Korm. rendelet 6. § (1)–(2) bekezdés.



**Nemzeti
Együtműködési
Alap**



MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Főbb tevékenységei – ezek korábbi „gazdái”

4 fő pillér

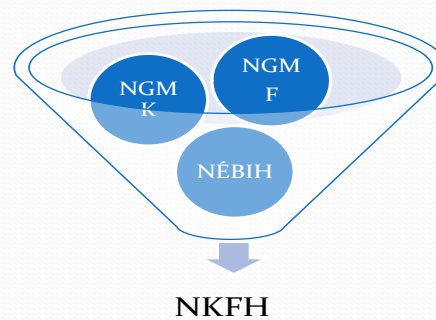
a kereskedelempolitika
szakmai támogatása

a fogyasztóvédelmi hatósági
irányítási feladatok

a kereskedelem
élelmiszerbiztonsági
felügyelete

a kereskedelmi és
fogyasztóvédelmi
laborvizsgálatok végrehajtása

Honnan kerültek át a feladatok?



Az NKFH fogyasztóvédelmi feladatai

Az NKFH szakmai irányítói feladatai mellett a konkrét fogyasztóvédelmi feladatokat a Kijelölő rendelet 3. § (2) bekezdése határozza meg:

- ellátja az ún. külső riasztási feladatokat az érintett tagállamok illetékes hatóságai és a Bizottság felé a meghatározott EU rendeletek hatálya alá tartozó feltételezett jogsértésekről,
- ellátja az európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti tagállami online vitarendezési kapcsolattartó pont feladatait,
- kidolgozza és fejleszti az elektronikus kapcsolattartás, adatátvitel és adatbázis technikai rendszerét az NKFH feladatellátásával összefüggésben,
- együttműködési megállapodást köt más állami szervezetekkel és egyéb, fogyasztóvédelmi feladatot ellátó szervezetekkel, szervezetekkel,
- közreműködik a Közösségi Gyors Tájékoztatási Rendszer (Safety Gate/RAPEX-rendszer) végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásában,
- részt vesz a fogyasztók oktatásával összefüggő feladatok ellátásában,
- ellátja az „Általános információs támogatási rendszer”-rel (ICSMS) kapcsolatos feladatokat.

A NKFH élelmiszer-kereskedelmi, élelmiszerlánc-biztonsági feladatai



**Nemzeti
Együttműködési
Alap**



MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Hatáskörét ezen a szakterületen a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet határozza meg, főbb feladatai tartalmáról pedig az alábbi két törvény rendelkezik:

- Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.)
- A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Tfmtv.)

A főbb élelmiszer-kereskedelmi feladatok³

- Ellátja az élelmiszer-kereskedelem tekintetében az élelmiszer-minőség és élelmiszer-biztonság felügyeletével kapcsolatos hatósági feladatokat.
- Részt vesz a szakterületét érintő élelmiszerlánc-események felderítésében, kezelésében, esetleges megelőzésében. Ennek keretében közzéteszi az élelmiszer-biztonsági kockázatot jelentő termékek esetében a vállalkozások által kezdeményezett, fogyasztókat érintő termékviSSzahívásokat.
Az NKFH mind a vállalkozói önellenőrzés, mind a hatósági eljárás eredményeként feltárt hiányosság esetén haladéktalanul fellép a fogyasztók biztonsága érdekében, hogy az egészségükre és életükre veszélyes élelmiszer ne legyen elérhető a hazai kereskedőknél, a már megvásárolt termékek visszahívása a fogyasztóktól megtörténjen.
- Fellép a forgalmazók ellen, amennyiben azok a Tfmtv.-be ütköző, a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben tisztességtelen forgalmazói magatartást tanúsítanak.

A nemzetgazdasági miniszter 31/2024. (XII.30.) NGM utasítása a Nemzeti Kereskedelmi és Fogyasztóvédelmi Hatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról (NKFH SZMSZ) 1. függeléke tartalmazza az NKFH szervezeti felépítését. A szakmai elnökhelyettes irányítása alatt álló szervezeti egységek elnevezése jó támpontot ad az NKFH főbb feladatainak áttekintéséhez.

³ Lásd: NKFH weboldala - <https://nkfh.gov.hu/bemutatkozas>



**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

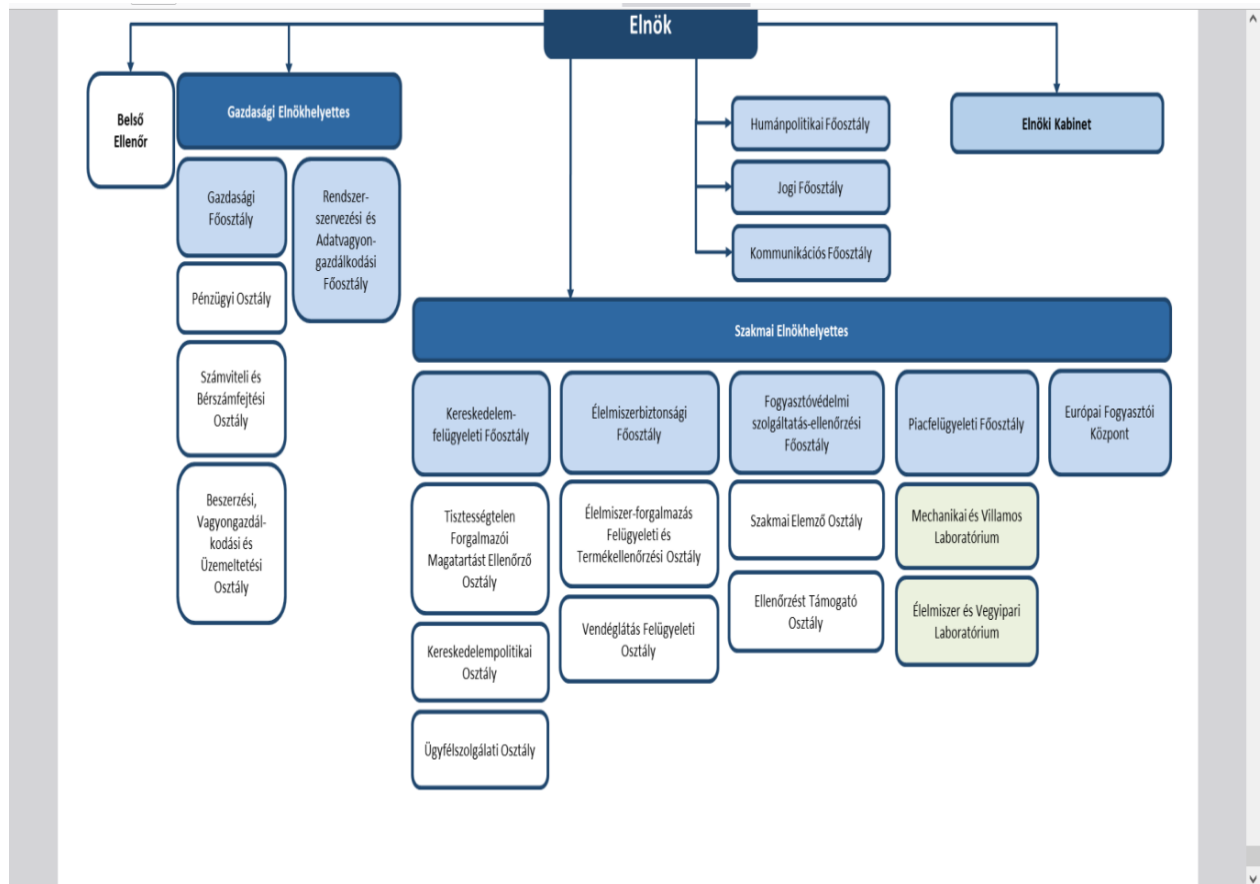


MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

NKFH SZMSZ 1. sz. függelék



II.2.3. Kormányhivatalok

A NÉBIH-től az NKFH-hoz átkerülő hatáskörök a kormányhivatalok fogyasztóvédelmi szakterületének feladatait nem befolyásolják, az élelmiszer-kereskedelemhez kapcsolódó feladatok továbbra is a kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági szakterületénél maradnak, azonban ezeknél a feladatoknál a szakmai irányítást a továbbiakban a NÉBIH helyett az NKFH látja el.

Az NKFH létrejöttével a 326/2024. Korm. rendelet 5. §-a annyi változást hozott, hogy a PVKH-tól a kormányhivatalok által megkötendő hatósági szerződések érvényességéhez való hozzájárulás az NKFH-hoz került.



**Nemzeti
Együttműködési
Alap**



MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

A kormányhivatalok hatásköre

Az Fgytv. 45/A. § - 45/D. §-aiban határozza meg, hogy mely területek ellenőrzése tartozik a fogyasztóvédelmi hatóság hatáskörébe. A konkrét jogszabályokat, jogszabályhelyeket, amelyekben az arra kijelölt kormányhivatal eljárni jogosult, illetve köteles, a *Kijelölő rendelet 3. § (10)-(11) bekezdései* határozzák meg

Az Fgytv. 45/A. §-a alapján a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi – a szerződés létrejöttére, érvényességére, joghatásaira és megszűnésére vonatkozó rendelkezések kivételével –

- a forgalmazással, szolgáltatásnyújtással,
- a gyermek- és fiatakorúak védelmével,
- a fogyasztói csoporttal,
- a panaszkezeléssel, ügyfélszolgálattal, fogyasztóvédelmi referens foglalkoztatásával, és a vállalkozásnak a békéltető testületre vonatkozó tájékoztatási, valamint a békéltető testületi eljárásban fennálló együttműködési kötelezettségével összefüggő, e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglalt rendelkezések betartását, és eljár azok megsértése esetén,
- ellenőrzi a külön jogszabályban fogyasztóvédelmi rendelkezésként meghatározott rendelkezések betartását,
- eljár a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény megsértése esetén,
- ellenőrzi az áru fogyasztók számára való értékesítésére,
- a fogyasztóknak forgalmazott termék minőségére, összetételére, csomagolására,
- a fogyasztóknak értékesítésre szánt, illetve értékesített áru mérésére, hatósági árára vagy egyébként kötelezően megállapított árára,
- a fogyasztói panaszok intézésére,
- a fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézésére,
- a termék forgalmazása vagy szolgáltatás nyújtása során az egyenlő bánásmód követelményére, továbbá
- a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó rendelkezések betartását, és eljár azok megsértése esetén,
- ellenőrzi a fogyasztói szerződés megkötésénél alkalmazott vagy e célból nyilvánosan megismerhetővé tett általános szerződési feltételeket, hogy azok nem tartalmazzanak-e a jóhiszeműség és tisztesség követelményébe ütközően a szerződéses jogokat és kötelezettségeket egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára megállapító feltételt,
- ellenőrzi a 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott, a beszállás visszautasítására, a járat törlésére vagy késésére, a magasabb vagy alacsonyabb osztályon történő elhelyezésre, a csökkent mozgásképességű vagy különleges szükségletekkel rendelkező személyekre, valamint az utasok részére nyújtandó tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó rendelkezések betartását.



**Nemzeti
Együttműködési
Alap**



MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

II.2.4. A BFKH és PVKH

A Kijelölő rendelet külön nevesíti a fogyasztóvédelmi hatóságok között a BFKH-t és PVKH-t, mivel ez a két kormányhivatal mindazon feladatokon túl, amelyeket minden kormányhivatalnak el kell látnia, további hatáskörrel rendelkezik.

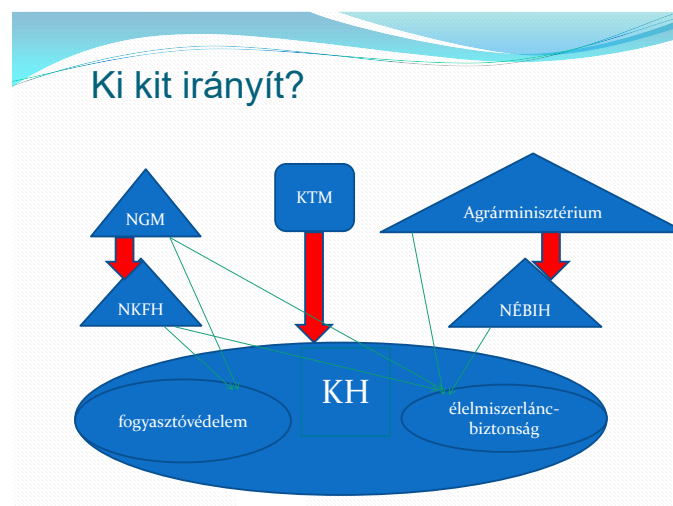
A 3. § (8) bekezdése alapján a BFKH-t jelölte ki a Kormány

- a fővárosi székhelyű vállalkozások elleni képviseleti kereset indítására
- jogszabályban meghatározott esetekben az online felületekkel kapcsolatban a fogyasztók kollektív érdekeit érintő súlyos sérelem kockázatának megelőzése érdekében bizonyos intézkedések, valamint ideiglenes intézkedések elrendelésére (tartalom eltávolítása, hozzáférés korlátozása, figyelmeztetés megjelenítése). A tárhelyszolgáltató, domainszolgáltatók és domainnyilvántartók részére is elrendelheti intézkedések megtételét.

A 3. § (9) bekezdése alapján a PVKH-t jelölte ki a Kormány:

- a nem fővárosi székhelyű vállalkozások elleni képviseleti kereset indítására,
- az ún, „geoblocking”-os eljárások lefolytatására - a belső piacon belül a vevő állampolgársága, lakóhelye vagy letelepedési helye alapján történő indokolatlan területi alapú tartalomkorlátozással és a megkülönböztetés egyéb formáival szembeni fellépésre,
- a referensképzőkkel kapcsolatos feladatok ellátására,
- rezsicsökkentés végrehajtásával kapcsolatos szolgáltatói igazolások kezelésére.

Az irányítás az NKFH megalakulásával és a hatáskörök átrendeződésével az alábbiak szerint alakult.



**Nemzeti
Együttműködési
Alap**



MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.